

този иконостасъ въ 1869 г. Старитѣ икони отъ него сж поставени въ женското отдѣление.

Предъ олтаря има два грамадни бронзови свѣтилника, въ които е отбелязано, че сж правени отъ епитропа Ив. х. Поповъ въ 1868 г. Намѣри се и едно старо гръцко евангелие отъ 1759 г. и друго едно отъ 1840 г., обковано съ сребро.

Най-важното въ този манастиръ е една стара доста голѣма икона на св. Богородица, която се намира въ женското отдѣление на дѣсната страна на стената, поставена въ особенъ иконостасъ, близо до общия. Това е чудотворната икона. Въ нея молящитѣ се лепятъ, или по-вѣрно допиратъ до иконостаса пари, които се залепватъ. Виждалъ съмъ съ съ какъвъ трепетъ и благоговение се приближаватъ молящитѣ се до иконата. За тѣхъ въ този моментъ нѣмаше и не можеше да има по-голѣма радостъ отъ тази да видятъ, че поднесената отъ тѣхъ монета се залепва на иконата, т. е. че е прието приношението имъ. При тази икона има поставени, направени отъ сребро, ржце, крака, очи, цѣли човѣчета, разбира се, въ твърде малки размѣри, и тѣ се даватъ да се носятъ отъ тия, които отиватъ тамъ за изцеление, до като тѣ стоятъ въ манастиря. Тѣ твърдо вѣрватъ, че поклонението въ този манастиръ дава изцеление и азъ помня, че въ него сж били водени дори душевноболни, които, ако сж буйствували, държани сж били въ здраво затворени килии съ желѣзни решетки. Болнитѣ се докарваха тукъ за изцеление съ коли отъ околнитѣ села. И ще повторя пакъ, че силата на вѣрата прави чудеса.

*

Отъ всички тия данни за арбанашкитѣ църкви се установява по несъмненъ начинъ, че тѣ, тѣй многобройни за едно село, къмъ началото на XVI вѣкъ сж сжществували, т. е. че тѣ всички били вече построени къмъ това време и къмъ сжщото това време населението е било съ за-видно благосъстояние. Но отъ тия данни се вижда още, че въ това село, до заселването въ него на погърченитѣ албанци, които сж измѣнили името му отъ Загорие на Арбанаси, първитѣ му най-стари заселници, както и тия, които сж били заселени въ него следъ албанцитѣ, сж били българи.

Данни черпени отъ разни източници

При липса на ежедневници за хроникване на нѣкои по-важни и отъ изключителенъ характеръ съобщения и случки, било отъ историченъ или стопански характеръ или пъкъ било нѣкои бедствия и пр., въ старо време имало този добъръ обичай, щото всички тия нѣща да се отбелязватъ въ черковнитѣ или пъкъ въ нѣкои домашни книги. За селото Арбанаси, освенъ лѣтописа, отнесенъ отъ руския археологъ Поликарповъ, за който се спомена на друго мѣсто, има оставени многобройни бележки, намиращи се било въ старитѣ църковни книги, било въ библиотеката на покойния Георги Анагности и синъ му дѣдо Димитраки и др. Тѣзи бележки могатъ да се подраздѣлятъ на исторически, стопански или политически, за стихийни бедствия, епидемии и пр.

1. Исторически

1. Покойниятъ сега дѣдо Димитраки се е училъ само на гръцки езикъ, но, като любознателенъ, той се завзелъ и като самоукъ усвоилъ е и българската писменостъ. Въ една своя бележка, която се отнася до